VIA LLIURE

a l'equilibri territorial

11S2015

La República Catalana tindrà un medi rural més viu

Ara és l'hora que Catalunya pugui defensar a Europa els interessos de la pagesia i del territori.

Importància estratègica

Les societats d'arreu del món donen suport al sector agroalimentari, de manera directa i indirecta; els cinc països que més ajuden la seva agricultura són Noruega, Suïssa, Corea, Japó i Islàndia. És un sector estratègic per a garantir el proveïment del producte més bàsic, que és l'alimentació, i perquè aporta solucions als reptes en energia, medi ambient i canvi climàtic.

El sector agroalimentari és el primer sector productiu i el tercer sector exportador de Catalunya i el segon clúster agroalimentari d'Europa. Té una gran capacitat d'arrossegament sobre altres sectors en la transformació, el transport, la logística, eines i maquinària, proveïdors i serveis de diversa índole. De manera estimada, **el 15 % del PIB de Catalunya depèn directament del sector agroforestal català** i el 30,5 % de la nostra despesa es realitza en alimentació a la llar i als restaurants.

Catalunya, com a Estat, tindrà més recursos, serveis i mecanismes per a promoure l'agricultura, la ramaderia, la silvicultura, la pesca i l'alimentació.

Catalunya com a estat independent serà un soci desitjat per Europa.

Els pagesos podran cobrar en tot moment les subvencions. Catalunya aporta més del que rep de la UE.

A la Catalunya independent no perillaran els ajuts a la pagesia i al món rural, ja que hi haurà continuïtat jurídica en la PAC entre la situació prèvia i la posterior dins de la Unió Europea. Si en el període transitori hi hagués alguna dificultat, com que administraríem la nostra aportació, els pagesos podrien cobrar directament les subvencions agràries.

Catalunya està preparada i podrà comercialitzar els seus productes agroalimentaris al mercat exterior. Catalunya ja compleix amb *l'acquis communautaire* en matèria de seguretat alimentària i control oficial dels aliments, de manera que no canviaran les condicions legals i requeriments de les empreses per a exportar.

Catalunya com a Estat independent tindrà via directa en les relacions amb la Unió Europea i internacionals a l'hora de defensar els interessos dels sectors agroalimentaris catalans i facilitar l'accés als mercats dels productes alimentaris, amb:

- interlocució directa:
  - en la coordinació del moviment de plantes i d'animals, d'aliments, etc.;
  - per al control sanitari dels aliments;
  - per al comerç alimentari;
  - etc.
- subscripció d'acords comercials de diversos tipus;
- participació en organismes internacionals en l'àmbit de la seguretat alimentària i la salut animal, com l'Organització Mundial de la Salut (OMS), Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura (FAO), Organització Mundial de Sanitat Animal (OIE) i altres.

L'agricultura i la ramaderia catalanes tenen més possibilitats de millorar el seu pes en les polítiques i ajuts europeus amb la Catalunya independent.

De mitjana, un pagès català cobra prop d'una tercera part d'un pagès alemany i la meitat d'un pagès espanyol.

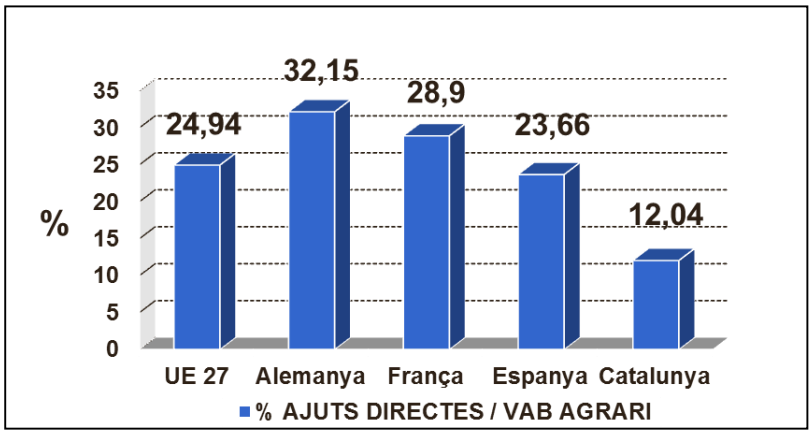

Figura 1 – Percentatge d'ajuts directes versus VAB agrari a diferents països europeus. Font FEAGA.

Aquesta diferència s'explica perquè la PAC des de l'inici ha afavorit l'agricultura atlàntica (cereals i ramaderia extensiva) i n'han quedat exclosos productes mediterranis com la fruita, vinya, horta, planta ornamental i la ramaderia intensiva, que són els productes principals de Catalunya. Catalunya té una estructura productiva molt diferent d'Espanya i d'Europa:

• la ramaderia intensiva de porcs i la d'aus produeixen el 49,4 % de la producció final agrària (PFA) i no cobren ajuts directes.

• la fruita fresca, horta, vinya, cítrics i flor i planta ornamental, produeixen el 27,46 % de la PFA, solament cobren el 4,45 % dels ajuts directes.

• la ramaderia de boví de carn i de llet i d'oví i cabrum aporten l'11 % de la producció final agrària i cobren el 36,03 % dels ajuts directes.

• els cereals, els farratges i altres extensius a més de l'olivera i fruita seca s'emporten el 59,52 % dels ajuts i el seu pes en la PFA es del 12,14 %.

A la Catalunya independent tindrem més recursos i capacitat per a incrementar els ajuts a la pagesia i al món rural.

En cas d'esdevenir un nou Estat membre de la UE, no aportarem per sobre de la nostra riquesa. Com a comunitat autònoma d'Espanya, Catalunya aporta més de 4 vegades el que rep de la UE territorialitzadament:

- **Aportació** corresponent a Catalunya a la UE: Més del 20 % de l'aportació de l'Estat espanyol (**>2.600 milions d'euros**).

  Si fóssim un Estat membre de la UE no aportaríem una xifra superior a l'1 % del nostre PNB, és a dir al voltant de 2.000 milions d'euros.

- Fons europeus **rebuts** a Catalunya gestionats per la Generalitat: Mitjana anual de **522,8 milions d'euros** (**l'Estat no fa públic des del 2006 el cofinançament europeu emprat en les inversions i actuacions prestades directament a Catalunya*);

  - FEDER, FSE, FEADER, FEP i Fons de Cohesió: Mitjana de 211,6 milions d'euros.
  - PAC (ajuts directes i OCM única): Mitjana de 311,2 milions d'euros.

- El FEADER que l'Estat ha adjudicat a Catalunya **per tot el període 2014-2020 és de 348'5 milions d'euros.** En canvi, altres Estats més rics que Catalunya, menys contribuents nets a la UE i que disposen només d'una Superfície Agrària Útil entre 2 i 2,7 vegades la de Catalunya i un nombre d'explotacions entre 1,05 i 2,6 vegades les de Catalunya, disposaran d'entre 1.745,3 milions d'euros i 3.937,5 milions d'euros de fons del FEADER per al període 2014_2020.

- En termes de percentatge del PIB, **Catalunya som els que tenim una balança fiscal més negativa a la UE, del -0,69 % del PIB català**. Països membres amb una riquesa per habitant superior ho són en menor mesura: els Països Baixos en un -060 % del seu PIB, Alemanya en un -0,42 % del seu PIB, Dinamarca en un -0,39 % del seu PIB, Suècia en un -0,38 % del seu PIB, el Regne Unit en un -0,31 % del seu PIB, França en un -0,28 % del seu PIB o Finlàndia en un -0,25 % del seu PIB.

(Fonts: Idescat, INE, MAGRAMA i Unió de Pagesos "Informe sobre la Política Agrària Comuna i la possible independència de Catalunya. 2012")

En la Catalunya independent dins de la Unió Europea es podrà defensar un suport més ajustat a la realitat i a les necessitats del territori català i rebrem més fons per al desenvolupament rural.

Bona part del territori de Catalunya és semiàrid i el 50,5 % té un pendent superior al 20 %, amb les conseqüents dificultats per al seu desenvolupament socioeconòmic. La Unió Europea disposa de fons específics per al desenvolupament rural, però **Catalunya solament rep el 3,92 % dels fons que per aquest concepte rep l'Estat Espanyol (dades 2007-2013)**. Aquest percentatge de suport no es correspon amb cap indicador que puguem utilitzar de referència: VAB agroalimentari, VAB agrari, ocupats agraris, ocupats agroalimentaris, superfície total agrària; tots ells multipliquen per dos, per tres o per quatre aquest percentatge.

Amb la Catalunya independent tindrem més recursos i les eines d'Estat que ens donaran més capacitat per a promoure polítiques i millorar les ajudes al sector agroalimentari i al desenvolupament del territori.

La República Catalana podrà impulsar i millorar, entre d'altres línies:

- la planificació, l'execució i la difusió de l'estadística agrària;
- la sanitat vegetal i ramadera i la millora genètica i varietal;

  - es podrà millorar la regulació de les Agrupacions de Defensa Vegetal i Sanitària, ajustant-la a les necessitats i especificitats dels sectors catalans, i es podran dotar amb més recursos.
- el sistema d'assegurances agràries i el sistema de regulació de mercats, amb el desenvolupament d'un Fons de Garantia Agrària català.
- la promoció de la gestió eficient de l'aigua, la modernització dels regadius i una agricultura sostenible.
- els serveis de laboratori i registres;
  - es podran destinar més recursos per al control lleter i per a reforçar el Laboratori Interprofessional de la Llet de Catalunya.
- els sistemes per assegurar el moviment d'animals, tant interns com exteriors.
- la política de qualitat alimentària;
  - es podran millorar i agilitar els serveis d'inspecció i control agroalimentari i de fraus i defensa de la qualitat comercial dels productes agroalimentaris.
- el sistema de recerca i transferència de tecnologia;
  - es podrà potenciar l'IRTA i el conjunt de centres actuals, com per exemple el Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA), el FRUITCENTRE o el Centre de Noves Tecnologies i Processos Alimentaris (CENTA).
- la política de desenvolupament rural;
  - es tindrà una capacitat comparable amb la dels països més rics d'Europa per a la modernització, innovació, relleu generacional, formació i sosteniment de les zones de muntanya i les d'altres limitacions naturals;
  - es podran desenvolupar les mesures i amb els recursos necessaris per a dinamitzar socioeconòmicament el territori de manera sostenible;
  - es podran desenvolupar els serveis públics i l'accés amb paritat de condicions a les TIC de tot el territori.
  - el sistema de Seguretat Social adaptat a l'especificitat i a les necessitats dels sector agroalimentari.